

El foc de l'hivern

La nit del 19 i el vespre del dia 20 marcaren els punts de més interès de les festes patronals de Palma. La revetlla del 19 és la festa popular més important de l'any a Mallorca, i el vespre del dia 20 es lliuraren els Premis Ciutat de Palma.

Els organitzadors de la revetlla, l'Ajuntament, no estaven massa tranquils. Cada any passa el mateix. Després d'unes setmanes calmes al gener, de sobte el fred fa la seva aparició de forma brutal. La setmana de Sant Sebastià sol ser la més freda. La de 1994 no ha estat una excepció. Pluja, neu —a les muntanyes del Puig Major i del Massanella— i fred, molt de fred. Quan faltaven poques hores per començar la revetlla, el cel mostrava núvols amenaçadors. Un any més, però, hi hagué sort. Ni la crisi ni el fred aturaren els milers de mallorquins que sortiren als carrers de Palma fins la matinada del dia 20 per celebrar la gran festa de la capital illenca.

La revetlla de Sant Sebastià no és una festa amb gaire tradició. De fet va ser amb la normalització democràtica quan el primer Ajuntament electe decidí de recuperar aquesta setmana com la de la festa gran. Orfes de grans festes, els mallorquins no s'ho pensaren gaire. Des del primer any es llançaren al carrer i la revetlla ja és una de les tradicions més arrelades en la ciutadania.

El foc, com en totes les grans festes dels pobles mediterranis, és un dels grans protagonistes de la revetlla de Sant Sebastià. Per totes les

barriades de Palma es fan grans foguerons —alguns fets per l'Ajuntament, molts per associacions de veïnats i alguns fins i tot per grups particulars— que serveixen per combatre l'intens fred de la nit, i per torrar. La torrada és un element bàsic d'aquesta nit. El costum marca que la gent surti de casa cap a les nou del vespre, ben avaluats amb pa, sobrassada, botifarrons i vi. Tothom sopa dels embotits torrats, compartint el foc amb els veïnats i desconeguts. És una nit per compartir. L'única nit de l'any en què els mallorquins —sempre recelosos de la seva intimitat i poc partidaris de participar en festes populars— surten en massa al carrer.

Una vegada sopats, passades les deu de la nit, comencen les actuacions. Sis places del centre de la ciutat ofereixen espectacles musicals per a tots els gustos. Música folklòrica mallorquina, jazz, pop, rock i música folklòrica espanyola conformen l'oferta. Cada plaça, un tipus de música. La gent es va repartint segons afinitats musicals.

A la plaça de Sant Francesc —folklore espanyol— i a la de Santa Eulàlia —folklore mallorquí— se solen arremolinar al voltant de l'escenari i dels foguerons les mostres més racials de la nit. A la primera és difícil sentir parlar en ma-

llorquí i l'alegria tan tòpica dels pobles del sud d'Espanya –amb una bona representació d'ètnies espanyoles minoritàries– es manifesta amb tota la seva intensitat: enguany els encarregats de provocar les rítmiques i enfervoritzades *palmas* varen ser Kike Maya, Cuadro de Sevillanas i Mimbres. A la segona, a Santa Eulàlia, es parla quasi només en mallorquí i és, segurament, la representació més fidel del que devien ser les festes populars mallorquines temps enre: per una nit aquesta plaça és mostra del que queda de la Mallorca profunda i, alhora, una expressió d'una forma de vida que es resisteix a morir. Els grups Sis Som, Coanegra, Aires Formenterencs i Herbes Dolces animaren la vetllada a la plaça més mallorquina.

Els que ja no compliran els quaranta anys van tenir a la plaça de Cort el seu lloc. Música –Ina Sassi, Jaume Sureda i Mayito– per recordar el temps que ja no tornarà.

L'escenari més petit –a la plaça del Mercat– acull el jazz. Per aquesta plaça normalment passa molta gent, però s'hi queda poca. Això del jazz sembla que només és per minories. És la plaça de la tranquil·litat, a anys llum del sarau dels altres escenaris. Cardell & Miranda Quartet, Swing, Grup Balear i Nits de Jazz foren els encarregats d'oferir als aficionats una nit de bona música de jazz, de la qual, per cert, cada vegada és més difícil poder gaudir a Palma.

La joventut, la marxa i l'enrenou es donaren cita a la Plaça Major i a la plaça de les Tortu-

gues –oficialment Plaça de Joan Carles I–, on Skyline, Vargas Blues Band i Los Rebeldes feren botar i cridar milers d'adolescents. Los Rebeldes, tot i que ja actuaven quan molts dels que els escoltaven encara no havien nascut, demostraren que saben connectar perfectament amb les generacions més joves.

A la Plaça Major els mallorquins d'Harmonia Coixa Blues Band, els menorquins de Ja T'ho Diré i Manolo Tena escalfaren la freda vetllada. Tena sembla que és un ídol de les jovenetes. Moltes nines mones es pegaven literalment per intentar tocar-lo i besar-lo. Tena té un disc titulat *Sangre Espanola* que diuen que és dels més venuts actualment.

L'intens fred i la constant amenaça de pluja no van ser inconvenients perquè desenes de milers de mallorquins, un any més, sortissin al carrer la nit de Sant Sebastià. Com cada any hi hagué música i sarau per a tots els gustos i una absoluta normalitat.

Quan encara no havien passat 24 hores de la revetlla, la festa popular i la gentada al carrer deixaren pas a la festa social. Un luxós restaurant va acollir l'acte de lliurament dels Premis Ciutat de Palma. Enguany els Premis es reduïren als de novel·la, poesia i pintura. En l'apartat de narrativa, la guanyadora va ser Olga Xirinachs per la seva obra *La Jungla*; en poesia, el jurat premià Josep Ballester i Roca, per *L'holandès errant*. En pintura, el premi va ser compartit pels artistes Ximo Amigó, Joan Soler i Ismael Nerkané.

Miquel Payeras

Tot i no ser una festa amb gaire tradició, els habitants de Palma esperen cada any amb impaciència l'arribada de Sant Sebastià. L'intens fred i la constant amenaça de pluja no van ser inconvenients perquè desenes de milers de mallorquins sortissin al carrer.